

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ดของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ในครั้งนี้ได้กำหนดระเบียบวิธีการศึกษา ประกอบด้วยขอบเขตเนื้อหา ขอบเขตประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีสุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูล และระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ดของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ที่เกี่ยวกับลักษณะกลุ่มเป้าหมาย สิ่งที่มีบริโภคต้องการบริโภควัตถุประสงค์ในการบริโภค บุคคลที่ส่วนร่วมในการตัดสินใจบริโภค โอกาสในการบริโภค แหล่งหรือช่องทางที่มีบริโภคไปใช้บริการ รวมทั้งขั้นตอนในการตัดสินใจบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ด และปัญหาในการบริโภค

3.1.2 ขอบเขตประชากร กลุ่มตัวอย่างและวิธีสุ่มตัวอย่าง

3.1.2.1 ประชากร

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มประชากรที่มีอายุอยู่ในช่วง 13 – 21 ปี (ปรีชา วิหคโต, 2544) ทั้งเพศหญิงและเพศชายที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 52,870 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 8 กันยายน 2546) (สำนักงานสถิติจังหวัดลำปาง, 2546) และสุ่มตัวอย่างจากประชากรกลุ่มนี้เพียง 320 ราย ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 13 – 21 ปี

3.1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง และวิธีสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาได้จากการสุ่มตัวอย่างประชากรศึกษา โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) จำนวนตัวอย่าง 320 ราย ซึ่งได้โดยการเปิดตารางกำหนดขนาดตัวอย่าง ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm$ ร้อยละ 5 (Herbert Askın and Raymond R. Colton, 1963 อ้างใน นราศรี ไวนิชกุล, 2538) จากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ จำแนกเป็นกลุ่มประชากรที่มีอายุ 13 – 15 ปี จำนวน 40 ราย อายุ 16 – 18 ปี จำนวน 82 ราย และอายุ 19 – 21 ปี จำนวน 198 ราย

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ได้จากแหล่งข้อมูล 2 แหล่งดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) รวบรวมได้จากการตอบแบบสอบถามของ ผู้บริโภค ซึ่งเป็นวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 320 ราย
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รวบรวมได้จากการค้นคว้าเอกสาร ทั้งนี้เพื่อรวบรวม ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำถามในส่วนนี้ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน รายได้ที่ทำได้เองต่อเดือน การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารฟาสต์ฟู้ด และแหล่งของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ดของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำถามในส่วนนี้ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ดของวัยรุ่น โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดแบบหลายตัวเลือก รวมทั้งข้อมูลปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านการสร้างและนำเสนอทางกายภาพ และด้านพนักงาน ที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ดทั้งประเภทอาหารหลัก และอาหารกึ่งขนมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า แบ่งเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด และไม่มีผล

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาในการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ดของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำถามในส่วนนี้ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ดของวัยรุ่น ในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านการสร้างและนำเสนอทางกายภาพ และด้านพนักงาน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดแบบมาตรวัดประเมินค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด และไม่มีผล

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ด

คำถามในส่วนนี้ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ด โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

1. ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

2. สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการร้านอาหารฟาส์ฟู้ด ซึ่งใช้มาตราวัดของลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) (คุณทลี เวชสาร, 2545) โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประเมินค่าแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ตามวิธีการของลิเคิร์ตไว้ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	5	คะแนน
มาก	หมายถึง	4	คะแนน
น้อย	หมายถึง	3	คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง	2	คะแนน
ไม่มีผล	หมายถึง	1	คะแนน

เมื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาหาค่าเฉลี่ย จะได้ค่าตั้งแต่ 1.00 – 5.00 คะแนน ซึ่งมีความหมายแทนระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการร้านอาหารฟาส์ฟู้ด ผู้ศึกษาจึงกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายระดับความคิดเห็นดังกล่าวไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.50 – 5.00	ปัจจัยมีผลต่อการเลือกใช้บริการร้านอาหารฟาส์ฟู้ดในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	ปัจจัยมีผลต่อการเลือกใช้บริการร้านอาหารฟาส์ฟู้ดในระดับมาก
2.50 – 3.49	ปัจจัยมีผลต่อการเลือกใช้บริการร้านอาหารฟาส์ฟู้ดในระดับน้อย
1.50 – 2.49	ปัจจัยมีผลต่อการเลือกใช้บริการร้านอาหารฟาส์ฟู้ดในระดับน้อยที่สุด
1.00 – 1.49	ปัจจัยไม่มีผลต่อการเลือกใช้บริการร้านอาหารฟาส์ฟู้ด

3. ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ได้ใช้มาตราวัดของลิเคิร์ตสเกลด้วยเช่นกัน และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้เช่นเดียวกับกรณีศึกษาในส่วนที่ 2 โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายระดับความคิดเห็นดังกล่าวไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.50 – 5.00	มีปัญหาในการเลือกใช้บริการร้านอาหารฟาส์ฟู้ดในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	มีปัญหาในการเลือกใช้บริการร้านอาหารฟาส์ฟู้ดในระดับมาก

- 2.50 – 3.49 มีปัญหาในการเลือกใช้บริการร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดในระดับน้อย
  - 1.20 – 2.49 มีปัญหาในการเลือกใช้บริการร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดในระดับน้อยที่สุด
  - 1.00 – 1.49 ไม่มีปัญหาในการเลือกใช้บริการร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด
4. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางแจกแจงความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

3.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาในการศึกษาครั้งนี้รวม 6 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2546 ถึงเมษายน 2547

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved